

ข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบล

เรื่อง

การควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๐

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไนย์
อำเภอเมือง จังหวัดนakhon Nayok

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๐

หลักการ

เพื่อเป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ให้ก่อให้เกิดเหตุร้าย และป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์สุกบนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ จึงได้จัดทำข้อบัญญัติการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๐

เหตุผล

ชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ เป็นชุมชนในเขตเมืองและมีการขยายตัวด้านที่อยู่อาศัย ทำให้เกิดความประหากรเข้ามาอยู่อาศัยเพิ่มขึ้นและมีการเลี้ยงสัตว์ อาทิ เช่น สุนัข และแมว เป็นจำนวนมากมาก โดยที่เจ้าของสัตว์มีหลากหลายชนิดและหนักในเรื่องการดูแล รักษา เสียงดู และการควบคุมการปล่อยสัตว์ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาจากการนี้ ภัยร้ายลึกลับหรือทำร้ายผู้อื่นที่ไม่ใช่เจ้าของ หรืออาจเกิดโรคติดต่อจากสัตว์สุกบน เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและดูแลรักษาสุขอนามัย และความเป็นอยู่ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหาในเรื่องเหตุร้ายจากการเลี้ยงสัตว์ การควบคุมโรคระบาด ผลกระทบและสภาพแวดล้อมเป็นพิษ เพื่อกำหนดเป็นมาตรการในการควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ จึงได้ตราข้อบัญญัตินี้

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงสัตว์ปล่อยสัตว์

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่และความเห็นชอบของนายอำเภอเมืองคนรายก จังหวัดข้อบัญญัตินี้ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๐

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ประกาศ ระเบียบฯ หรือคำสั่งลูกน้ำได้ในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้ มีให้ใช้บังคับแก่

- (๑)การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ของทางราชการ
- (๒)การเลี้ยงสัตว์ของผู้ดูแลบุญญาติให้ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ข้อ ๕ ในข้อบัญญัตินี้

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในสถานที่เลี้ยงสัตว์ การมีสัตว์ไว้ในครอบครองการดูแลเอาใจใส่ บำรุงรักษา หรือการให้อาหารเป็นอาชิณ

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การเสียสัตว์ในลักษณะที่มีการปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ โดยปราศจากการควบคุม รวมถึงการสละการครอบครองสัตว์

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คลอกสัตว์ ทรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอันที่ใช้ในการเลี้ยงหรือควบคุมสัตว์ที่เลี้ยง

“เจ้าของสัตว์” หมายความรวมถึงผู้ครอบครองสัตว์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่ให้อาหารสัตว์เป็นประจำ

“ที่หรือทางสาธารณสุข” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นทางเอกสารและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“สิงปฏิจ্ঞล” หมายความว่า อุจจาระ หรือปัสสาวะ และหมายความรวมที่เสื่อมอันได้ซึ่งเป็นสิ่งโสโครก หรือมีกลิ่นเหม็น

“การขึ้นห้องน้ำ” หมายความว่า การน้ำเออกสารที่เกิดกับสัตว์ที่จดทะเบียนไว้แล้วเจ้าต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อบันทึกรายละเอียดฐานะสันดูฐาน

“เจ้าพนักงานท้องถิน” หมายความว่า นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่

๑ “เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๔

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถินเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๖ ให้นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ รักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

หมวดที่ ๑ บททั่วไป

ข้อ ๗ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิน หรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ จึงกำหนดให้พื้นที่ในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ประเภทดังนี้

(๑) สัตว์ป่าชนิด ๑ ได้แก่ จัง น้ำ โโค กระเบื้อง สุกร แพะ แกะ วัว จะระเข้ และสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

(๒) สัตว์ป่าชนิด ๒ ได้แก่ สุนัข แมว

(๓) สัตว์ป่าชนิด ๓ ได้แก่ นก ปลา ไก่ เป็ด ห่าน

(๔) สัตว์ควบคุมพิเศษ หมายความถึงสัตว์ประเภทดังต่อไปนี้

ก. สุนัขที่มีสายพันธุ์ดุร้าย เช่น ลอดไวเลอร์ พิทบูลเทอร์เรีย บลูเทอร์เรีย ไดเวอร์รัม บ็อกเซอร์ รวมถึงพันธุ์บางแก้ว หรือพันธุ์ลูกผสมด้วย

ข. สัตว์ที่มีประวัติทำร้ายคนหรือพยายามทำร้ายคน โดยมีหลักฐานการแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ค. สัตว์ที่มีพฤติกรรมໄส่ทำร้ายคนหรือสัตว์ โดยปราศจากการยั่วยุ

ง. สัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถินประกาศกำหนด

ข้อ ๘ ห้ามนำให้ผู้ใดเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ตามข้อ ๗ ในที่หรือทางสาธารณสุขในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ หรือในที่อื่นใดหากเพื่เจ้าพนักงานท้องถินประกาศกำหนด เว้นแต่เป็นการปล่อยสัตว์เพื่อการกุศลตามประเพณี หรือการขยายพันธุ์

ทะเบียนหมวดที่ ๒

การจดทะเบียนสัตว์

ข้อ ๙ ในการจดทะเบียนสัตว์ให้เจ้าของบ้านหรือเจ้าของสัตว์ นำสัตว์ตามข้อ ๗(๖) ที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ วันขึ้นไป มาบินคำรับรองการจดทะเบียนและเขียนทะเบียนสัตว์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ทำการออกค่าบริหารส่วนดำเนินบ้านใหญ่ หรือสถานที่ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๑๐ ในการนับที่สัตว์ตาม ข้อ ๗ (๖) ตายหรือพับสัตว์ที่ตาย เจ้าของบ้านหรือเจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องแจ้งการตายหรือพับสัตว์ที่ตายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่สัตว์ตาย หรือพับสัตว์ที่ตาย เพื่อปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

หมวดที่ ๓

การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

ข้อ ๑๑ ในการเลี้ยงสัตว์ให้เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติต่อไปนี้

(๑) ต้องนำสัตว์ตามข้อ ๗(๖) ที่มีอายุระหว่าง ๒ - ๕ เดือน ไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นครั้งแรก และต้องนำสัตว์ไปฉีดวัคซีนครั้งต่อไป ตามที่กำหนดในใบอนุญาตประกอบการฉีดวัคซีน

(๒) จัดสถานที่เลี้ยงตามความเหมาะสมของสัตว์ โดยมีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์ มีแสงสว่างและภาระอากาศที่เพียงพอ มีระบบการระบายอากาศ และการกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำตามประกาศที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

กรณีเป็นสัตว์ควบคุมพิเศษต้องเลี้ยงในสถานที่ หรือกรง ที่สัตว์ไม่สามารถเข้าถึงบุคคลภายนอกได้ และมีบ้านเดือนให้ร่มด้วยสามารถเดินทางให้หันได้อย่างชัดเจน

(๓) ควบคุมดูแลสัตว์มีให้ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น

(๔) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ จัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะเป็นประจำ ไม่ปล่อยให้เป็นที่สะสมหมักหมม จนเกิดกลิ่นเหม็นหรือเป็นแหล่งเชื้อโรคที่เป็นอันตราย

(๕) ต้องรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของสัตว์ ให้ดำรงชีวิตอยู่อย่างปกติ หากเจ้าของสัตว์ไม่สามารถเลี้ยงดูได้เป็นการชั่วคราว ต้องจัดให้มีผู้ดูแลความเป็นอยู่ของสัตว์ให้เป็นปกติ

(๖) จัดให้มีการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์

(๗) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ของตน ไม่ปล่อยให้สัตว์ออกนอกสถานที่เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุม กรณีเป็นสัตว์ดุร้ายจะต้องเลี้ยงในสถานที่หรือกรง ที่บุคคลภายนอกเข้าไปไม่ถึงตัวสัตว์และมีป้ายเตือนให้ร่มด้วยอย่างชัดเจน

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องทำจัดสิ่งปฏิกูลอันเกิดจากสัตว์ของตนในที่หรือทางสาธารณะ

ข้อ ๑๓ เมื่อมีกรณีสงสัยหรือพบว่าสัตว์ตามข้อ ๗(๒) ที่ตนเลี้ยงไว้มีอาการไข้ เก็บ อาการดูร้าย วิ่งเหินพ่าน กัดสิ่งที่ขวางหน้า หรือซื้อของซึ่งมีสุนัขตัวในที่มีต ปากข้าวลิ้นห้องแตกคล้ำ น้ำลายไหล เตินไชเช ตัวแท้ ขาอ่อนเพลียเจ้าของ สัตว์มีหน้าที่ต้องแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง

เมื่อสัตว์ซึ่งปรากฏอาการตามวรรคหนึ่ง กัดหรือทำร้ายบุคคลใด ให้เจ้าของสัตว์หรือผู้ที่ครอบครองสัตว์จับ สัตว์นั้นกักขังไว้ เพื่อสังเกตอาการไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน และแจ้งอาการสัตว์ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือสัตวแพทย์ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอ ได้ทราบโดยเร็ว

เมื่อสัตว์ที่ปรากฏอาการตามวรรคหนึ่ง ตายหรือสงสัยจะเป็นโรค เจ้าของสัตว์ต้องแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือสัตวแพทย์ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอ เพื่อตรวจหาโรคสัตว์

ข้อ ๑๔ บุคคลใดให้อาหารสัตว์เป็นประจำหรือชั่วคราว มีหน้าที่สังเกตอาการสัตว์ หากปรากฏกรณีสงสัยว่า สัตว์ดังกล่าวมีอาการตามข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง

ข้อ ๑๕ เมื่อสัตว์ตาย เจ้าของสัตว์จะต้องกำจัดจากสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันมิให้เป็นแหล่งเพาะเชื้อ โรค เพาะพันธุ์แมลง หรือพาหะนำโรค โโคไซด์ที่ฝ่าก่อให้เกิดเหตุร้ายภัยและไม่ให้เกิดการปนเปื้อนในแหล่งน้ำ

ข้อ ๑๖ เมื่อสัตว์ที่เลี้ยงไว้มีอาการโรคสัตว์ หรือเป็นโรคสัตว์ หรือถูกสัตว์ซึ่งเป็นโรคกัดหรือทำร้าย เจ้าของสัตว์ มีหน้าที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือสัตวแพทย์ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอ ได้ทราบ

ข้อ ๑๗ เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ด้วยอำนาจความระدู หรือไม่กระทำการใดอันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ และห้ามมิให้บุคคลใดขัดขวางการจับสัตว์ที่ไม่รีเจ้าของในที่ สาธารณะ ทั้งนี้ให้เจ้าของสัตว์หรือบุคคลอื่นได้มีหน้าที่เรียกข้อมูลสัตว์ที่สงสัยว่าจะเป็นโรคสัตว์

ข้อ ๑๘ เมื่อมีประกาศเขตบริเวณโรคสัตว์หรือประกาศเขตโรคสัตว์ชั่วคราว ห้ามมิให้ผู้ใดเคลื่อนย้ายสัตว์หรือ ชาภสัตว์ ภายใน และเข้า ออก ในเขตอิทธิพลบริเวณส่วนตำบลบ้านใหญ่ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ ของสำนักปศุสัตว์จังหวัด/สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๙ ผู้ใดนำสัตว์ออกสถานที่เลี้ยง ต้องปฏิบัติตามนี้

(๑) ควบคุมสัตว์ด้วยอุปกรณ์ที่แข็งแรงพอที่จะหยุดยั้งมิให้สัตว์ทำร้ายผู้อื่น หรือทำความเสียหายแก่สิ่งของ สาธารณณะหรือของผู้อื่นได้อย่างทันท่วงที

(๒) กรณีที่เป็นสัตว์ควบคุมพิเศษ ต้องสวมอุปกรณ์ครอบปากและสายลากจูงที่แข็งแรง และจับสายลากจูง สัตว์ห่างจากสัตว์ไม่เกิน ๕๐ เซนติเมตร

หมวดที่ ๔
อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานห้องดิน

ข้อ ๖๐ ให้เจ้าพนักงานห้องดินมีอำนาจแต่งตั้งหัวราชการหรือพนักงานส่วนห้องดิน เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

หมวดที่ ๕
บทกำหนดโทษ

ข้อ ๖๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕

ประกาศ ณ วันที่ ๗๙ เดือน มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๐

(นายกิตติ ยะสาวงศ์)
ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่
นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่

เห็นชอบ

ลงชื่อ .....(นายกิตติ ยะสาวงศ์ ศรีบุญ).....
(นายกิตติ ยะสาวงศ์ กองบัญชาการ)

นายอำเภอเมืองนครนายก